TAHTA

9. Sınıf · Tarih

DERS ÖZETİ · ESKİ ÇAĞ MEDENİYETLERİ

Eski Çağ Medeniyetlerinde Yönetim ve Ordu

Mezopotamya, Mısır ve Anadolu medeniyetlerinin **yönetim biçimlerini ve ordularının rolünü** karşılaştırmalı olarak öğren.

1 Sümer ve Akad

- Sümer: her büyük şehir ayrı bir krallık gibiydi
- Sümer kralı başrahip, başkomutan ve başyargıçtı
- Sümer ordusu: savaş arabalı birlik ve piyade
- Akad: şehir devletlerini tek çatıda topladı
- Akad: Mezopotamya'da ilk daimî ordu

2 Babil ve Asur

- Mezopotamya'da krallar tanrılar adına yönetirdi
- Hammurabi 282 maddelik kanun yazdırdı
- Hammurabi kanunları kısasa kısas ilkesine dayanır
- Asur: Anadolu'da ticaret kolonileri kurdu

3 Mısır

- Kral tanrının yeryüzündeki temsilcisiydi
- Firavun (büyük ev) unvanı MÖ XV. yy'dan sonra
- Ordu: milisten düzenli orduya, paralı asker
- Gücü: metal silah ve atlı savaş arabası

4 Hitit ve Urartu

- Hitit kralı başrahip ve başkomutandı
- Pankuş: üst düzey görevlilerin meclisi
- Hitit ordusu: piyade, savaş arabası, bronz silah
- Urartu: başkent Tuşpa (Van), kaleler

5 Yönetim ve Ordu İlişkisi

- Ordu sınırları ve ticaret yollarını korur
- Ordu isyanları bastırır, otoriteyi güçlendirir
- Ordu beslenemezse devlet zayıflar (Akad)

Medeniyetlere Göre Yönetim ve Ordu

Medeniyet	Yönetim	Ordu / Anahtar Bilgi
Sümer	Şehir devletleri, rahip-kral	Surlar, savaş arabası, piyade
Akad	Birleşik büyük devlet	İlk daimî ordu
Babil	Krallık, Hammurabi kanunları	282 madde, kısasa kısas
Mısır	Mutlak güçlü kral	Atlı savaş arabası, paralı asker
Hitit	Krallık ve Pankuş meclisi	Piyade, savaş arabası

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Eski Çağ Medeniyetlerinde Yönetim ve Ordu: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

Kralları tanrının temsilcisi sayılan ve 'büyük ev' unvanını kullanan medeniyet hangisidir?

1. İpucu: 'büyük ev' anlamındaki unvan
2. Bu unvan firavundur, Mısır krallarına aittir

Cevap: Mısır

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

Pankuş meclisi olan ve Kadeş Antlaşması'nı imzalayan medeniyet hangisidir?

1. Pankuş: üst düzey görevlilerin meclisi
2. Kadeş Antlaşması da aynı devleti gösterir

Cevap: Hititler

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

Mezopotamya'da ilk daimî orduyu kuran medeniyet hangisidir?

1. İpucu: 'ilk daimî ordu'
2. Şehir devletlerini birleştiren Akadlardır

Cevap: Akadlar

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

Kralın başrahip, başkomutan ve başyargıç olduğu medeniyet hangisidir?

1. Her büyük şehir ayrı krallık gibi örgütlenmiş
2. Bu yapı Sümer şehir devletlerine aittir

Cevap: Sümer

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

282 maddelik, kısasa kısas ilkeli kanunlar hangi devlete aittir?

1. Kanunları Hammurabi yazdırmıştır
2. Hammurabi Babil kralıdır

Cevap: Babil

TAHTA

9. Sınıf · Tarih

MİNİ TEST

Eski Çağ Medeniyetlerinde Yönetim ve Ordu: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: Tarih: Doğru / Yanlış:

1. Kralın başrahip, başkomutan ve başyargıç olduğu medeniyet hangisidir?

A) Sümer **B)** Babil
C) Hitit **D)** Urartu

2. 282 maddelik Hammurabi kanunları hangi devlete aittir?

A) Akad **B)** Sümer
C) Babil **D)** Mısır

3. Mezopotamya'da ilk daimî orduyu kuran medeniyet hangisidir?

A) Asur **B)** Akad
C) Hitit **D)** Mısır

4. Pankuş meclisi hangi medeniyetin yönetiminde yer alır?

A) Babil **B)** Mısır
C) Asur **D)** Hitit

5. 'Büyük ev' anlamına gelen firavun unvanı hangi medeniyete aittir?

A) Mısır **B)** Hitit
C) Sümer **D)** Akad

6. Mısır ordusunu çağdaşlarından güçlü kılan unsur hangisidir?

A) Taş silahlar **B)** Fil birlikleri
C) Atlı savaş arabaları **D)** Yalnız deniz gücü

7. Hitit kralıyla ilgili hangisi doğrudur?

A) Yalnız dinî işlerle ilgilenirdi
B) Başrahip ve başkomutan yetkisi vardı
C) Halk tarafından seçilirdi
D) Orduya karışmazdı

8. Anadolu'da ticaret kolonileri kuran Mezopotamya devleti hangisidir?

A) Sümer **B)** Babil
C) Akad **D)** Asur

9. Akad Devleti'nin zayıflamasında hangisi etkili olmuştur?

A) Ordunun ihtiyaçlarının düzenli karşılanamaması
B) Yazının bilinmemesi
C) Kralın olmaması
D) Ticaretin hiç yapılmaması

10. Eski Çağ'da ordunun görevleri arasında hangisi yoktur?

A) Sınırları korumak
B) İsyanları bastırmak
C) Kanun maddelerini yazmak
D) Ticaret kervanlarını korumak

Cevap anahtarı

1. A · Sümer kralları bu üç yetkiyi birlikte taşırdı.

2. C · Hammurabi Babil kralıdır.

3. B · İlk daimî orduyu Akadlar kurmuştur.

4. D · Pankuş, Hititlerde üst düzey görevlilerin meclisidir.

5. A · Mısır kralları bu unvanı MÖ XV. yüzyıldan sonra kullandı.

6. C · Metal silahların yanında atlı savaş arabaları Mısır'ı güçlü kıldı.

7. B · Hitit kralı Fırtına Tanrısı'nın temsilcisi olarak başrahip ve başkomutandı.

8. D · Asurlular Anadolu'da ticaret kolonileri kurmuştur.

9. A · Ordu düzenli beslenemeyince devlet güç kaybetti ve Gutilerce yıkıldı.

10. C · Kanunları ordu değil kral yazdırırdı; diğerleri ordunun görevidir.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:
tahtaapp.com/blog/dersler/9-sinif-tarih-eski-cag-medeniyetlerinde-yonetim-ve-ordu-konu-anlatimi